

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. Alia quædam statuuntur circa reviviscentiam Sacramentorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

VI. Nec verum est quod affirmant aliqui, Sanctum Augustinum his locis solum velle per Baptismum in hoc casu remitti tantum penas temporales peccatis ante commissis debitas; libro enim tertio, cap. 13. ait illum ipsum Baptismum, qui propter discordiam operabatur mortem, propter pacem intus operari salutem. Eodem loco ait Baptismum ablata fictione valere ad dimittenda peccata, & libro 1. cap. 12. ad remissionem peccatorum prodesse. Unde Vasquez disp. 159. cap. 3. ait negari non posse Sanctum Augustinum affirmasse Baptismum, ablata fictione dimittere peccata, numero tamen 33. cap. 3. & capite 4. ait sibi probabilius esse per Baptismum fictè susceptum nullam unquam culpam, ne originalem quidem auferri, sed penam tantum temporalem, & cuius etiam mentis videtur esse Scotus in 4. d. 4. quaest. 5. Gabriel quaest. 1. artic. 3. & alii nonnulli.

VII. Contra praecedentem sententiam est secundò: Nam iuxta Concilium Tridentinum sess. 6. & 14. in lege gratiae nullum peccatum remittitur nisi per aliquod Sacramentum in re vel in voto, ergo originale peccatum & actualia ante Baptismum commissa si remittantur, etiam per contritionem, remitti debent per Sacramentum aliquod in re vel in voto, sed non possunt remitti per Poenitentiam, quia cum commissa sint ante Baptismum, non sunt subiecta clavibus, nec cadunt sub jurisdictionem Ecclesiae, cuius Baptismus est janua; ergo remitti debent per Baptismum, sed non per Baptismum in voto, quia qui fictè baptizatus est, non est capax voti Baptismi, cum ulterius baptizari non possit, ergo tolli debent per Baptismum iam susceptum.

VIII. Quod vero volunt hi Auctores ascribi Baptismo effectum illum remittendi peccata ante commissis, quia contritio ut hoc praestet dicere debet ordinem ad Baptismum, & sic requirit eum praecessisse, hoc inquam non sufficit ut Baptismus dicatur tollere & remittere peccata illa, & operari salutem; sic enim remissio peccatorum quae fit per Poenitentiam tribui deberet Baptismo, cum Poenitentia effectum illum producere non posset, nisi Baptismus praecessisset, imò effectus cuiusvis Sacramenti attribui posset Baptismo.

IX. Alii secundò dicunt peccatum originale & alia ante Baptismum commissa, quando Baptismus fictè suscipitur, tolli posse directè & per se per actum contritionis, concomitanter verò per Baptismum materialiter & per accidens. Sed contra primò: Hoc enim quod est tollere peccata concomitanter, vel est verè tollere; tunc autem coincidunt hi Auctores cum verà & communi sententià, vel Baptismus tollere concomitanter solum est contritionem tollere peccata illa, sed supponere Baptismum iam susceptum, & hoc est quod proximè impugnauimus.

X. Contra secundò: Quodcumque peccatum aliquod mortale tollitur per accidens & concomitanter ab aliquo Sacramento, semper fit hoc cum ordine ad aliud Sacramentum, à quo tollitur per se, ut quando Sacramentum Eucharistiae per accidens dat primam gratiam, & tollit peccatum mortale, ad quod minus non est per se & directè institutum, semper hoc fit cum ordine ad Sacramentum Poenitentiae: at verò peccatum originale & mortalia ante Baptismum commissa non possunt respicere per se Poenitentiam, ut ostensum est, ergo Baptismus, non per votum illum suscipiendi, cum iterari non possit,

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. II.

ergo per ordinem ad Baptismum iam susceptum. Sit ergo.

Prima conclusio: Baptismus validè, sed infructuosè susceptus recedente fictione confert gratiam, & tam peccatum originale, quam actualia ante Baptismum commissa tollit: ita Sanctus Augustinus locis citatis, Sanctus Thomas q. 69. art. 10. Suarez disp. 28. sect. 4. Coninck q. 62. artic. 1. dub. 5. num. 72. Tannerus Tomo 4. disp. 4. quaest. 3. num. 61. & est communis sententia Theologorum. Ratio est, quam in impugnatione contrariae sententiae posuimus, nam effectus Baptismi non potest conferri ab alio Sacramento, fictè autem susceptus iterari non potest, ergo debet reuiuiscere, ne homo in perpetuum illius effectu orbetur.

Confirmatur primò: Nullum quippe est peccatum, quod non possit directè remitti per aliquod Sacramentum, quod tamen contingeret in hoc casu. Confirmatur secundò: Sequeretur enim illum, qui fictè suscipit Baptismum non posse omnino justificari nisi post Baptismum peccet, quod tamen parum videtur probabile: sequela probatur, nam non potest justificari per Baptismum, ut affirmant aduersarii, sed nec per Poenitentiam, haec enim non tollit peccatum indirectè, nisi tollendo aliud directè, nullum autem peccatum commissum ante Baptismum directè subest clavibus, ergo.

Dices, potest justificari per contritionem: **Contra:** In tantum potest justificari per contritionem, in quantum contritio est votum alicuius Sacramenti, sed contritio hic non est votum ullius Sacramenti, ergo: probatur minor, non Baptismi, quia jam praeterit, non Poenitentiae, in tantum enim contritio est votum Poenitentiae, in quantum involvit propositum illam suscipiendi, sed in hoc casu non involvit, ergo: probatur minor, nullum habet peccatum hic homo, quod sit materia Poenitentiae, & consequenter confiteri non potest, nec suscipere Sacramentum Poenitentiae.

Secunda conclusio: Baptismus non quoad gratiam solum habitualement, & habitus infulos comitantes, sed quoad remissionem poenae peccatis ante Baptismum commissis debita, & gratiam actualem, seu specialia auxilia per Baptismum conferri solita reuiuiscit: ita Auctores citati cum Sancto Thoma. Ratio est, quia natura Baptismi est, ut non solum det gratiam, & consequenter tollat peccata tam originale, quam actualia, sed etiam poenas iis debitas, ergo quando tollitur obex confert eundem effectum, cum nihil obstat quo minus hoc ante praestiterit praeter obicem, sed hic jam aufertur, ergo.

SECTIO SECUNDA.

Alia quaedam statuuntur circa reuiuiscientiam Sacramentorum.

TERTIA conclusio: Licet Baptismus reuiuiscens, omnia peccata ante Baptismum commissa tollat, & consequenter poenas iis debitas, potest tamen contingere, ut solum originale & mortalia tollat, non venialia, saltem omnia, nec poenas iis respondentes. Quoad hoc postremum res est clara; nunquam enim, peccato non remisso, remittitur poena ei debita cum

XI. Baptismus infructuosè susceptus, recedente fictione reuiuiscit.

XII. Nullum est peccatum quod per aliquod Sacramentum directè nequeat remitti.

XIII. Videtur etiam quod in hoc casu nec per Contritionem possit peccatum remitti.

XIV. Baptismus, etiam quoad remissionem poenae reuiuiscit.

I. Baptismus reuiuiscens tollere potest solum originale, & mortalia, non tamen semper venialia.

cum causa poenae remaneat. Quoad prius itaque probatur: Potest auferri obex, & fictio respectu mortalium peccatorum quamvis non auferatur respectu venialium, potest enim quis habere dolorem mortalium peccatorum, & retinere complacentiam circa aliqua venialia, ergo venialia hæc non tolluntur tunc per Baptismum. Neque hoc mirum videri debet, nam si quando Baptismus confertur adulto, haberet is dolorem & detestationem mortalium, & complacentiam alicujus venialis, remitterentur illa, non istud. Baptismus autem reviviscens non alio modo remittit peccata, quam primò collatus. Utrum autem quando postea tollitur obex quoad venialia, Baptismus quoad illa etiam reviviscat, incertum, affirmat Suarez sect. 4. negant alii, utrumque probabile.

II.
Confirmatio
& Ordo si
sunt suscipiantur,
ablato obice
reviviscunt.

Quarta conclusio: Confirmatio & Ordo, si valide suscipiantur sed infructuosè, postea ablato obice reviviscunt: ita Sanctus Thomas in 4. dist. 4. quæst. 3. art. 2. qu. 3. ad tertium, Suarez disp. 28. sect. 6. Coninck quæst. 62. art. 1. dub. 5. num. 75. Tannerus disput. 3. quæst. 3. dub. 4. n. 131. & alii contra Sotum in 4. dist. 6. quæst. 1. art. 8. & Vasquez disp. 161. cap. 2. qui hoc adseribunt soli Baptismo.

III.
Offenditur
hæc duo Sa-
cramenta
reviviscere.

Probatur tamen conclusio primò ratione Sancti Augustini, quæ in his Sacramentis æquè urget ac in Baptismo, sunt enim opus Christi vim habens sanctificandi, perpetuò manens incorruptum propter indelebilem characterem, ergo eodem modo conferent effectum ac Baptismus: quo etiam arguendi modo utitur Sanctus Thomas. Secundò: Quia cum hæc Sacramenta à Deo ordinata sint ad subveniendum hominibus ad ea ritè peragenda, quæ ad statum, in quo per illa constituuntur, pertinent, non videtur expediens, ut quis perpetuò iis auxiliis orbetur quæ per hæc Sacramenta conferuntur, & licet hæc ratio solùm probet directè de gratiâ actuali, seu auxiliante, consequenter tamen probat de habituali, seu justificante, quæ est radix & fundamentum ad auxilia actualia obtinenda.

IV.
Dicitur: Hæc
duo Sa-
cramenta non
sunt absolu-
tè ad salu-
tem necessa-
ria, sicut
Baptismus.

Objicit Vasquez, hæc Sacramenta quamvis iterari non possint, non tamen sunt ad salutem simpliciter necessaria, ergo licet reviviscat Baptismus, non tamen est cur quis dicat ista reviviscere. Respondetur: Etsi non sit simpliciter necessarius ad salutem horum Sacramentorum effectus, est tamen necessarius secundum quid, seu valdè conducens ad finem horum Sacramentorum consequendum, & licet Sanctus Augustinus de solo Baptismo hoc affirmet, non tamen negat de aliis, & ratio ipsius non minus de iis probat, quam de Baptismo.

V.
Probabile est
Matrimonium
&
Extremam
Unctionem,
si sint suscipiantur,
reviviscere.

Quinta conclusio: Idem probabiliter de Matrimonio & Extremâ Unctione dicendum: ita Suarez, Tannerus, Coninck, & alii conclusione præcedente citati. Ratio est, quia aliqua ratione sunt initerabilia hæc Sacramenta, illud vivente conjuge, unde hominem constituit in statu perpetuo quodammodo & immutabili, hoc durante eadem ægritudine: non est ergo cur hujusmodi hominem dicamus privari toto illo tempore auxiliis iis, quibus ad benè ex hac vitâ migrandum esset disponendus, & ut benè Suarez loco citato, si non posset homo suscipiens fictè Extremam Unctionem postea ablata per Pœnitentiam fictione, fructum Sacramenti consequi, sine causâ ita institutum fuisset hoc Sacramentum, ut durante eadem infirmitate iterari non possit.

Quæres: Quid sentiendum si obex toto eo tempore, quo durat necessitas effectus horum Sacramentorum non tollatur, sed solum cessante illâ necessitate, ut si quis non agat Pœnitentiam ante mortem conjugis, nec antequam valetudinem recuperaverit, sed tunc primò dispositionem ad effectum Sacramenti consequendum necessariam ponit. Coninck num. 76. & 77. negat tunc reviviscere hæc Sacramenta, cum Matrimonium non amplius perseveret, sed iterari possit; nec ulla amplius sit effectus illius Sacramenti necessitas, quod etiam affirmat de Extremâ Unctione, Suarez utrumque putat probabile, primum ob rationem jam positam, secundum, quia sicut in lege cessante illius sine non statim cessat legis obligatio, quando cessatio finis tantum est negativa, non contraria, ita inquit contingere potest in fine Sacramenti, etsi enim occasione illius finis sit institutum, cum tamen sit quid bonum & sanctum, conferetur effectus etiam cessante sine negativè, ut contingit in lege.

Sexta conclusio: Probabilius videtur Sacramentum Eucharistiæ non reviviscere: ita Sanctus Thomas in 4. dist. 4. quæst. 3. art. 3. qu. 3. ad 3. Durandus, Major, Sanctus Bonaventura, Halensis, Coninck num. 78. Tannerus num. 133 non reviviscit. Suarez disp. 64. sect. 8. Probatur primò: Si enim Eucharistia revivisceret, sequeretur aliquem, qui millies sacrilegè ad sacram communionem accessisset, si postea ipsum verè facti pœnitent, ingentem simul gratiâ cumulum recepturum, quod indignum videtur. Secundò & à priori, quia cessant hæc rationes, ob quas alia Sacramenta diximus reviviscere, nempe quia vel iterari non possunt omnino, vel saltem per se loquendo, non per diurnum tempus, ut in Matrimonio contingit & Extremâ Unctione, Sacramentum autem Eucharistiæ sæpius frequentari sine difficultate potest. De Sacramento Pœnitentiæ quid sentiendum sit, suo loco dicetur.

SECTIO TERTIA.

Quæ dispositio ad Sacramentorum reviviscentiâ requiratur.

Duobus modis contingere potest effectum Sacramenti impediri per fictionem, vel merè defectu dispositionis debitæ, ut si quis bonâ fide accedat ad Baptismum sine dolore & detestatione peccatorum, quæ ante Baptismum ab eo sunt commissa, vel ita ut in ipsâ susceptione committatur aliquod peccatum, ut si voluntatem habeat committendi homicidium, furtum, & cætera, aut si sciens attritionem requiri ad effectum Baptismi, adhuc sine eâ accedit.

Prima conclusio: In eo qui inculpabiliter fictus accedit, & nec in ipsâ susceptione Baptismi, nec post eum jam susceptum peccavit mortaliter, sufficit sola attritio, ut Baptismus reviviscat, & peccatum originale ac reliqua omnia ante Baptismum commissa tollat: ita Doctores communiter, paucis exceptis, quos supra retulimus, qui ad omne Sacramentum, ut fructuosè suscipiatur, requirunt contritionem. Probatur conclusio: Baptismus siquidem idem est reviviscens & primò susceptus, ergo eadem dispositio, quæ sufficit ad effectum Baptismi quando confertur, sufficit postea, cum nullum novum impedimentum jam ponatur quod non

VII.
Quid si quis
obicem non
tollat, nisi
post mortem
conjugis, aut
recuperatâ
valetudine.

VII.
Eucharistia
Sacramen-
tum sicut
susceptum
non reviviscit.

I.
Effectus ab-
eunt Sa-
cramenti, uno-
bus modis
defectu dis-
positionis
impeditur.

II.
Baptismus
reviviscit,
in quibus-
dam casibus
sufficit at-
tritio.